

TURVALLISUUS ASUMISYKSIKÖSSÄ

Verkostokehittäjien koulutus
24.4.2019

Antti Martikainen
Alppikadun asumispalveluyksikkö

Turvallisuus, mistä kaikesta se koostuu...

Keskustele vierustoverisi kanssa pari minuuttia, mistä turvallisuus työpaikalla / asumisyksikössä koostuu?

Turvallisuus koostuu mm:

- Kiinteistön kunto, sijainti, pihapiirin kunnossapito, valaistus, materiaalit, tapaamistilat, poistumistiet, lukitukset...
- Toimivat työvälineet: Asiakastietojärjestelmä/ tiedonkulku, Puhelimet, kamerat, hälytyslaitteet, pistohanskat/ siivousvälineet
- Toimivat ohjeistukset ja toimintamallit.

Ohjeistuksia ja määräyksiä turvallisuuteen liittyen

- Pelastussuunnitelma
- Omavalvontasuunnitelma
- Turvallisuussuunnitelma
- Työterveyshuollon ohjeistukset
- Lääkehoidon suunnitelma
- Pisto –ja viiltotapaturmaohjeistus
- Pelastusarmeijan Säätiön uhka –väkivalta yleisohjeistus
- Pelastusarmeijan työsuojelun toimintaohjeistus
- Tietosuojaohjeistus

Turvallisuussuunnitelma kytkeytyy ajantasaiseen lainsäädäntöön seuraavasti

- Arkistolaki (831/1994)
 - Asetus patjojen paloturvallisuusvaatimuksista (57/1991) huomioiden 1626/2009 asetus
 - Asetus pehmustettujen istuinhuonekalujen paloturvallisuusvaatimuksista (743/1990) huomioiden 1625/2009 säädös
 - Asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999)
 - Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) huomioituna säädös 610/2018
 - Pelastuslaki (379/2011)
 - Puolustustilalaki (1083/1991)
 - Työterveyshuoltolaki (1383/2001)
 - Työturvallisuuslaki (738/2002)
 - Valmiuslaki (1552/2011)
 - Julkisuuslaki (621/1999)
 - Pelastuslaki (379 / 2011) ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407 / 2011)
 - Laki pelastustoimen laitteista (10/2007)
 - N:o SM-1999-967/Tu-33 Sisäasiainministeriön asetus automaattisista sammutuslaitteistoista
 - Sisäasiainministeriön asetus ilmanvaihtokanavien ja laitteistojen puhdistamisesta (802/2001)
 - Rakentamismääräyskokoelma (ympäristöministeriö)-E13/11
- Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta -F1 Liikkumisesteetön rakentaminen -F2 Ympäristöministeriön asetus rakennusten käyttöturvallisuudesta (1.3.2001)

Työterveyslaitoksen riskien hallinta ja tunnistus kyselyssä seurattavaksi tai kehitettäväksi kohdaksi nousivat

Työolosuhteet / Työympäristö / Liuotinhöyryt, huurut

Seurattava: Yksikön kaikki työntekijät voivat ajoittain altistua puu-, metalli-, liuotin-, pesuaine höyryille, huuruille ja pölylle. Riskialttiimpia toimenkuvia on työvalmentajat ja talonmies joiden työnkuvaan kuuluu puu- metalli - ja liuottimien käyttö työtehtävissä. Sekä työvalmentajilla että muilla henkilökunnan jäsenillä osaan työtehtävistä kuuluu pesuaineiden käyttö.

Toimenpiteet ja hallinta: Työn jatkuva seuraaminen, ohjaus ja neuvonta, ohjataan asianmukaisten suojaimien yms. käyttöön. Huomioidaan kohteen riittävä ilmanvaihto säännöllisellä ilmanvaihtokanavien huollolla.

Homeet, bakteerit, virukset

Seurattava: Tiedostettava ja tunnistettava mahdolliset riskit työssä. Osalla asukaskunnasta erinäisiä virus- ja bakteeri tartuntoja.

Toimenpiteet ja hallinta: Työntekijällä riittävät perustiedot erinäisistä virus- ja bakteereista, tarvittaessa lisätietoja yksikön sairaanhoitajalta, koulutuksista. Perehdytys uudelle työntekijälle.

Paloturvallisuus / Syttymisvaaroja/ Kulkutiet vapaat

Seurattava: Asukkaiden asunnoissa ajoittain palovaaran riski. Asukaskunnan haasteina uunin ja liedon oikeaoppinen käyttö, ja niiden puhtaanapito. Asukkaat tekevät ruokaa ja käyttävät tulentekovälineitä päihtyneinä/ madaltuneella psyykkisellä terveydellä. Seurattava jotta yksikön kulkutiet ovat vapaita. Kulkuteillä ei säilytetä/ varastoida irtainta.

Toimenpiteet ja hallinta: Ohjeistetaan jatkossakin asukkaita oikeaoppiseen liedon ja uunin käyttöön, asunnon siisteyteen ja turvalliseen tulentekovälineiden käsittelyyn. Huomioidaan ja pyritään ennakoida asukkaan terveydentilaa. Tarvittaessa siivotaan ja pestään asunto siten ettei siellä ole havaittavaa syttymisvaaraa. Laitteiden oikeanlainen käyttö ja säilytys. Tilat pidetään puhtaana ja järjestyksessä. Sähkölaitteiden kunnon ja iän seuranta, tarvittaessa laitteiden uusinta. Keittiötiloissa mm kahvinkeitinien sammutuksen varmistus.

Toimenpiteet ja hallinta: Perehdytys ja ohjeistus kulkuteiden vapaana pitoon turvallisuus kierroksilla. Jokaisella vastuu siitä ettei säilö irtainta, jos huomaa irtainta kulkuväylillä siirtää ne pois.

Riskien hallinta ja tunnistus seurattavat tai kehitettävät kohdat:

Terävät esineet (haavat)

Seurattava: Yksikön asunnoissa ajoittain viilto- ja pistovaara teräaseista, rikkoutuneista lasiesineistä, suojaamattomista I.V- käyttövälineistä ym. Osa vaaroista helposti havaittavissa, osa osittain/ kokonaan piilossa. Yksikön asunnot henkilökunnan työtiloja käydessä asukkaan luona.

Toimenpiteet ja hallinta: Tiedostettava vaarat ja perehdytettävä työntekijät turvalliseen työskentelyyn. Yksikössä riittävät ja sopivat turvavälineet jotka helposti saatavilla. Tarvittaessa turvavälineitä hankitaan lisää. (Turvavälineet esim: Kumisaappaat, viilto- pisto suojahanskat). Neulojen asianmukainen hävittäminen. Toimintaohjeet neulanpisto tapaturmissa.

Henkinen kuormitus -työn määrä / Palaute ja vuorovaikutus

Seurattava: Hetkellisesti ja ajoittain runsas työmäärä. Työ ja työtehtävät ajoittain ennakoimattomia. Kun työntekijä ennakoimattomasti poissa töistä, työt kasaantuu töissä oleville.

Toimenpiteet ja hallinta : Työtehtävien priorisointi ja organisointi. Työtehtävien jakaminen kollegoiden kesken tasapuolisesti.

Seurattava: Rakentava ja hyvä palaute sekä vuorovaikutus vaikuttaa positiivisesti työilmapiiriin ja työviihtyvyyteen.

Toimenpiteet ja hallinta: Tämä on koko työyhteisön kehittämiskohde jota kehitetään ja päivittäisessä toiminnassa, työnohjauksessa sekä kehittämissäpäivissä. Työyhteisöön luodaan työpaikan pelisäännöt. Ennalta laaditut menettelytavat, joilla häirintään puututaan johdonmukaisesti ja tehokkaasti. Jatkuva seuranta, opastus, perehdytys. Työntekijöiden / työyhteisön tukeminen: keskustelu, perehdytys, työterveyshuolto. Hyvän kohtelun toimintaohje.

Riskien hallinta ja tunnistus seurattavat tai kehitettävät kohdat:

Väkivallan uhka

Seurattava: Asukkaat sekä heidän vieraat käyttäytyvät ajoittain aggressiivisesti henkilökuntaa/ toisiaan / ulkopuolisia kohtaan. Käytös usein arvaamatonta.

Toimenpiteet: Tiedostettava väkivallan uhka ja mahdollisuuksien mukaan ennakoida tilanteita. Aggressiivista henkilöä pyritään tapaamaan työparityöskentelynä / siirretään tapaamista jos mahdollista. Kriisikokoukset, jossa käsitellään haastavia tilanteita asukkaiden kanssa yhdessä ja mietitään, kuinka vastaavat tilanteet voidaan välttää jatkossa. Ennalta laaditut menettelytavat, joilla häirintään puututaan johdonmukaisesti ja tehokkaasti. Jatkuva seuranta, opastus, perehdytys. Työntekijöiden / työyhteisön tukeminen: keskustelu, perehdytys, työterveyshuolto.

Epäasiallinen kohtelu, häirintä

Seurattava: Asukkaat/ asukkaiden vieraat saattavat ajoittain olla verbaalisesti epäasiallisia. Käyttävät haukkumanimiä, seksuaalisävytteistä sekä mitätöivää puhetta.

Toimenpiteet: Puheen rajaaminen, tarvittaessa tilanteesta poistuminen. Ennalta laaditut menettelytavat, joilla häirintään puututaan johdonmukaisesti ja tehokkaasti. Jatkuva seuranta, opastus, perehdytys. Työntekijöiden / työyhteisön tukeminen: keskustelu, perehdytys, työterveyshuolto.

Perehdytys

Kehitettävää: Työpaikalla oltava riittävän kattava perehdytysohjelma jotta opiskelijat ja uudet työntekijät saavat riittävän hyvän kuvan työstään.

Toimenpiteet: Työsuojele rakentamassa yhteistä perehdytyspohjaa. tarkasteltava ja kehitettävä talon sisäistä perehdytystä kaikille työntekijöille sekä työ ryhmittäin.

Koulutukset & Säännöllinen asioiden läpikäynti & Kertaus

**Henkilökunnan säännöllinen koulutus/ kouluttautuminen:
(EA, Soster- turvakortti, alkusammutuskoulutus ja kirjaamiskoulutus)**

**Ohjeistuksien ja suunnitelmien säännöllinen läpikäynti ja päivitys vuosikellon mukaisesti
(mm. omavalvonta, turvallisuussuunnitelma, pelastussuunnitelma...)**

**Säännölliset henkilökunnan turvakävelykierrokset sisältää paloilmoitin ja
ennakkohälytinlaitteiston harjoittelun.**

Yksikön omat toimintaohjeistukset ja määräykset

- Yksikön järjestyssäännöt
- Perehdyttämissuunnitelma
- Kameravalvonnan käytön ohjeistus ja laitteiston käyttöohjeet
- Ennakkopalovaroitinlaitteiston käytön ohjeistus
- Yhteistyöohjeistus (sis.mm. kulkureitti, ohjeistus puheluista) samassa korttelissa olevan yksikön kanssa.
- Asunnoissa olevat asukkaiden turvallisuusohjeet
- Ympäristötyön suunnitelma
- Kirjausohjeet
- Vaara- uhka –poikkeamailmoitus
- Kriisikokousohjeistus
- Työpaikan pelisäännöt
- Henkilöhälyttimen käytön ohjeistus ja käyttöohjeet
- Palovaroitinlaitteiston käytön ohjeistus ja käyttöohjeet
- Yksintyöskentelyohjeistus
- Ohjeistus poliisin kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- Vierailukäyntänteet – ohjeistus
- Raportointiohjeistus
- Ohjeistus vaara-uhka -poikkeamatilanteiden käsittelyyn

Turvallisuus yksikössä – yhteisön voima

Yhteisökokoukset

Kerroskokoukset

Työtoiminnan kokoukset

Kriisikokoukset sekä asukasedustajien toiminta ja heidän toimenkuvat.

Asukkaat mahdollisuuksien mukaan tekemässä päätöksiä ja suunnittelemassa asioita ja muutoksia. (ulko-oven aukioloajat, kuntosalin käyttö, yhteistilat)

*Asioista keskustellaan avoimesti ja läpinäkyvästi , ihmetellään yhdessä!
(Palohälytykset, vierailukäytännöt, ympäristötyö/naapurustotyö, aggressiivinen käytös).*

Turvallisuuteen liittyviä tilastoja

- Pelastusarmeijan asumispalveluissa tehtiin vuonna 2018 yhteensä 150 vaara-uhkatilanneilmoitusta joista Alppikadun asumispalveluyksiköstä 51.
- 21 VUT ilmoitusta tehtiin lähinnä asukkaiden ja henkilökunnan tilaamista ambulansseista .
- 20 VUT ilmoitusta tehtiin aggressiivinen / uhkaava käytös / kiinteistön tuhoaminen.
- 9 VUT ilmoitusta koettiin uhkaaviksi (mm. psykoosiepäily /harhaisuus, vieraiden asiaton käytös)
- 1 VUT ilmoitettiin vaaralliseksi (henkilökunnan tappouhkaus).

Alppikadun asumispalveluyksikköön kutsuttiin vuonna 2018

- Poliisi 50 kertaa (9 kertaa vuonna 2017)
- Ambulanssi 93 kertaa (50 kertaa vuonna 2017)
- Palohälytyksiä (palokunta paikalle) 10 kertaa, joista yksikään ei ollut varsinainen tulipalo.
- Henkilökunta esti viivetoiminnon (ennakkopalohälytys) avulla 12 palohälytystä

2018 Alppikadun asumispalveluyksikössä pidettiin 6 kriisikokousta.

Yhteenvetoa, turvallisuuden suhteen tärkeintä on...

- Henkilökunnan ammattitaito
- Kun jotain sattuu / turvallisuus yksikössä "järkky" tärkeää on miten hyvin avoimesti, hyvässä ilmapiirissa asia käsitellään etsimättä syyllistä tms.
- Asukkaiden kunnioittava, asiallinen ja aito kohtaaminen. Ollaan aidosti kiinnostuneita asukkaista.
- Asukkaiden kunto. Asukkaat oikeassa paikassa, yksikön tuen tarve riittävä suhteessa asukkaan tuen tarpeeseen.
- *Työnantajalla suuri vastuu mahdollistaa kaikin puolin turvalliset työolosuhteet.*

Työntekijän vastuu

työturvallisuuslaki 18-23§

- Huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta
- Noudattaa työnantajan määräyksiä ja ohjeita
- Ilmoittaa havaitsemistaan vaaroista ja poistaa ne kykyjensä mukaan.
- Noudattaa järjestystä ja siisteyttä, huolellisuutta ja varovaisuutta.
- Käyttää henkilökohtaisia suojaimeja ja turvalaitteita.
- Välttää häirintää ja epäasiallista kohtelua.
- Toimia yhteistyössä työnantajan kanssa.
- Olla poistamatta turvalaitetta tai varoitusmerkintää ilman erityistä syytä

HUOM. Oikeus pidättäytyä vaarallisesta työstä

KIITOS!

Lisätiedustelut tms.
Antti Martikainen
antti.martikainen@pelastusarmeija.fi

